

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO
LETO XII., ŠT. 73 — CENA 10 DIN
KRANJ, 18. SEPTEBRA 1954

Povečana industrijska proizvodnja v prvem polletju v našem okraju

Uspehi so odraz stimulatívnejšega nagrajevanja

Po podatkih okrajnega Zavoda za plan se je industrijska proizvodnja v kranjskem okraju v letošnjem prvem polletju v primerjavi z istim razdobjem lani povečala za 5,7%, realizacija pa za 15,1%. Primerjava količinske proizvodnje v prvih šestih mesecih letos s planom za leto 1959 kaže, da se je le-ta povečala za 2,8%, realizacija pa za 3%. Predvidevanja družbenega plana so bila torej nekoliko prekoračena.

Povečanje proizvodnje v prvem polletju 1959 v primerjavi s planom 1959 prihaja do posebnega izraza predvsem v nekaterih gospodarskih panogah (črna metalurgija, elektroindustrija, ter lesna, usnjarska, tekstilna, gumarska, živilska in grafična industrija). Jeseniška Železarna je svoj letni plan 30,425 milijonov dinarjev izvršila s 16,021 milijoni realizacije po polni lastni ceni, od tega 1,064 milijonov dinarjev z izvozom. Po lastni ceni pa je realizacija dosegla 10,828 milijonov dinarjev v primerjavi s planiranimi 20,293 milijoni, kar kaže na ugodno prekoračitev za 6,7%. Količinski obseg proizvodnje je bil v prvem polletju za 2,8% nad planom. Z nepredvidenim remontom plavža je Železarna prisiljena uvaziti kot vložni material za toplinice surove železo in koks, za valjarne pa nabavljati ingote od drugih železarn. Zastoj v ladjedelnicah in pomanjkanje obratnih sredstev, zlasti v trgovini, sta v glavnem vzrok porasta stanja dolžnikov. Železarna vedno bolj čuti pomanjkanje obratnih sredstev za normalno poslovanje, ker tudi najostrejši ukrepi za znižanje števila kupcev niso bili uspešni.

Elektroindustrija je polletni količinski plan proizvodnje prekoračila za 8% in prav tako lesna industrija, pri kateri pa je bil polletni plan realizacije preko-

račen le za 2,8%. To pomeni, da je ta panoga v prvih šestih mesecih letos precej povečala zalogo. Usnjarska industrija je količinski polletni plan prekoračila za 3,6%, realizacija pa je bila pod planom (98%) nekaj blaga je ostalo tudi na zalogi. Tekstilna industrija je količinski proizvodni plan prekoračila v prvem polletju za 1,6%, realizacija pa je bila pod planom (97,8%). Temu niso vzrok samo zaloge oziroma neprodani izdelki, pač pa tudi znižanje cen tekstila. Tovarna gumijevih izdelkov »Sava« Kranj, ki edina predstavlja gumarsko industrijo, je postavljena letni plan realizacije po polni lastni ceni 4,898 milijonov dinarjev izvršila z 2,535 milijonov dinarjev ali s 3,5% prekoračitvijo. Od tega je izvoza le za 0,2 milijona dinarjev (manjše količine termoforjev v afriške dežele). Letni plan realizacije po lastni ceni 3,215 milijonov dinarjev je realizirala z 1,642 milijonov din, prekoračila ga je torej v prvem polletju za 2,1%. Živilska industrija je polletni količinski proizvodni plan presejala za 3,6%, polletni plan realizacije pa za 19,2%.

Ugotovimo torej lahko, da prodaja blaga kljub povečani proizvodnji, večjemu izvozu in povečanemu povpraševanju na domačem tržišču potekala v glavnem zadovoljivo, razen pri tekstilni in usnjarski in delno tudi pri čevljarški ter lesni industriji, kjer so se povečale zaloge. Vzrok, da realizacija ni bila v letošnjem prvem polletju še večja, pa ni samo povečanje zalog gotovih artiklov, pač pa znižanje prometnega davka in znižanje cen izdelkov tekstilne industrije in črne metalurgije.

Čisti dohodek gospodarskih organizacij se je v letošnjem prvem polletju v primerjavi z istim razdobjem lani povečal za 47%, v primerjavi s polletnim planom za leto 1959 pa za 27,4%. Tak porast čistega dohodka je posledica absolutnega porasta bruto produkta, povečane storilnosti dela, povečanja minimalnih osebnih dohodkov in odstopljenega prispevka iz dohodka v kemični in čevljarški industriji.

Tudi ostale gospodarske panoge so v letošnjem prvem polletju zabeležile precejšen napredek. V gradbeništvu je bil polletni plan realizacije prekoračen za 22,2%, v primerjavi s prvimi šestimi meseci lanskega leta pa se je realizacija povečala za 41,6%. Taki uspehi so posledica boljše mehanizacije, precejšnje skoncentriranosti gradbene dejavnosti na enem področju in boljše organizacije dela, s tem pa seveda povečane storilnosti.

Bruto produkt v cestnem prometu se je v primerjavi s prvim polletjem 1958 povečal za 27,9%, realizacija v prvem polletju pa je v primerjavi s planom bila dosežena v višini planirane polletne realizacije. Na povečanje bruto produkta je vplivala predvsem boljše organizacija in novi avtobusi.

V obrti je bil polletni plan podatkih Obrtne zbornice presežen za 13,4%. Letni plan bo zlahka dosežen, medtem ko bo močno presežen perspektivni plan. V trgovini se je močno povečal (za 850 milijonov din) promet v trgovini na drobno, čemur je vzrok predvsem povečana kupna moč prebivalstva.

Uspehi gospodarskih organiza-

cij v kranjskem okraju so torej bili v prvem polletju letos povsem zadovoljivi, in so dani vsi pogoji, da bo plan z lahkoto dosežen in celo presežen, najbolj v gradbeništvu. Na povečano proizvodnjo so letos že vplivale namreč tudi vložene investicije, predvidene s perspektivnim planom, močan delež pa brez dvoma odpade na nov sistem nagrajevanja in na nove tarifne pravilnike, ki imajo za posledico povečanje delovne storilnosti.

A. T.

S seje Okrajnega ljudskega odbora Kranj

Za pospešen razvoj turizma

Pospešena izgradnja turističnih centrov v Bohinju in Kranjski gori - Športni objekti pod komunalno upravo

Na 26. skupni seji obeh zborov Okrajnega ljudskega odbora Kranj, ki je bila v torek, 15. decembra, so bile važne točke dnevnega reda poročilo in razprava o stanju telesne vzgoje v okraju Kranj, razprava in sklepanje o programu turističnega razvoja gornjesavske doline in Bohinja in poročilo o IX. Gorenjskem sejmu. Od gostov so se seje udeležili tudi član IK CK ZK Slovenije Boris Zihel, predsednik Zveze obrtnih Zbornic Jugoslavije Tone Fajfar, sekretar za blagovni promet LR Slovenije Miran Košmelj, predsednik CK LM Slovenije Tone Kropušek, predsednik komisije za šport pri IS LR Slovenije Vlado Dernač, sekretar OK ZKS Kranj Franc Popit in drugi.

ŠPORTNI OBJEKTI POD KOMUNALNO UPRAVO

V prvi točki dnevnega reda je predsednik Sveta za šport in telesno vzgojo pri OLO Kranj Jakob Žen prebral poročilo o stanju telesne vzgoje v kranjskem okraju. Pri tej točki so bili nav-

zoči tudi predstavniki posameznih podzvez. V poročilu je bilo med drugim poudarjeno delo telesno-vzgojnih organizacij v okraju Kranj, kjer dela 10 podzvez, ki vključujejo 133 osnovnih telesno-vzgojnih organizacij z 12.846 aktivnimi člani. Nadalje je bilo v poročilu govora o stanju telesne vzgoje na naših šolah, delovnih kolektivih, o delu in vlogi občinskih Svetov za telesno vzgojo, o nabiralni akciji štabov pri občinskih svetih in pri okrajnem svetu ter o sporedu gradnje športnih objektov na Gorenjskem.

Po prebranem poročilu se je razvila enourna živahna razprava, v kateri je sodelovalo precej govornikov. Ti so dali koristne predloge in so na podlagi teh sprejeli vrsto sklepov v smislu I. kongresa telesne kulture. Med najvažnejšimi sklepi je ta, da pridejo vsi športni objekti pod komunalno upravo in jih ne bodo več vzdrževala posamezna društva. Do konca letošnjega leta pa se mora ustanoviti enoten organ za telesno kulturo v kranjskem okraju. Sklenili so tudi, da mora biti telesna vzgoja na šolah enakovreden predmet ostalim, da bo treba čimprej osnovati smučarski center Jugoslavije na Velem polju in urediti planiške skakalnice ter sankaske proge v Bohinju. Te sklepe in še vrsto drugih bo Svet za šport in telesno vzgojo pri OLO Kranj obravnaval na prvi seji.

ZIVAHNA RAZPRAVA O BOHINJSKEM TURIZMU

Zelo pomembna je bila na seji razprava o perspektivnem programu turizma v Bohinju in v zgorjnjesavski dolini s turističnim centrom v Kranjski gori. Ta dva programa sta doslej že obravnavala občinska ljudska odbora Jesenice in Bohinj, pozneje pa jih bo obravnaval in sprejel še Strokovni svet za turizem pri IS LRS. Predsednik Sveta za turizem in gostinstvo OLO Kranj tovariš Eržen je v svojem referatu tudi poudaril, da sta že v končni fazi dela tudi elaborata turističnega razvoja Bleda in Radovljice, medtem ko bodo elaborati za ostale turistične centre na Gorenjskem izdelani do konca letošnjega leta.

O programu turističnega razvoja Bohinja in zgorjnjesavske

doline smo v našem časopisu že pisali, danes omenimo le nekatere podatke iz razprave.

Uvrstitev Bohinja med najpomembnejše turistične centre ni slučajna, saj je Bohinj kljub slabim in skromnim turističnim materialnim osnovam na 6. mestu med turističnimi centri Slovenije, čeprav je treba pri tem omeniti, da je inozemski turizem ravno zaradi slabih materialnih osnov nerazvit (10% vseh prenočitev leta 1958 in 25% leta 1938). Razen slabih prenočiških kapacitet je v Bohinju tudi močno pomanjkanje družbenega življenja. Pomanjkanje prenočiških in gostinskih kapacitet pride posebno do izraza pri hotelu »Jezero«, kjer se zadržujejo največ prehodni gostje, ki obiščejo Bohinj. Prav tako moramo ugotoviti, da pri železniški postaji v Bohinjski Bistrici nimamo hotela. Ta pomanjkljivost bo še bolj prišla do izraza v prihodnje v zvezi s tesnejšim sodelovanjem naše države na turističnem področju z Italijo.

V razpravi je odbornik tovariš Torkar poudaril, da je treba pri izvajanju turističnega programa Bohinja zagotoviti tudi sodelovanje sosednjih primorskih okrajev, ker bo potrebno nekatera vprašanja rešiti skupaj, predvsem glede slabih prometnih zvez. Podpredsednik OLO tovariš Bertonec pa je poudaril, da program ne zajema Jelovice, ki bi bila lahko zelo važna turistična točka, posebno ker ima dobro prometno zvezo preko Skofje Loke in Selške doline.

Program razvoja turizma za zgorjnjesavsko dolino predvideva v Kranjski gori popolnoma nove hotelske in restavracijske kapacitete, ker so sedanje že močno zastarele. Ljudski poslanec Maks Dimc je menil, da predlog pre malo poudarja Kranjsko goro in okolico kot zimsko letovišče in da je tudi tu važno urediti vprašanje sodelovanja, predvsem z goriškimi okraji.

Seja ObLO Železniki

Danes popoldne se bosta v Železnikih sestala oba zbora občinskega ljudskega odbora. Medtem ko bosta na skupni seji razpravljala in sklepala o zaključnih računih gospodarskih organizacij za leto 1958 ter imenovala več upravnih in družbenih organov, bosta na ločenih sejah razpravljala o nekaterih pomembnejših gospodarskih vprašanjih: rekonstrukciji Medzadružnega lesno-industrijskega kombinata Česnjica, o ustanovitvi obrtnega podjetja kovinske stroke v Železnikih in drugem.

S VI. ZASEDANJA SKUPŠČINE OKRAJNEGA ZAVODA ZA SOC. ZAVAROVANJE

V kranjskem okraju 50.036 zavarovancev

Uspešno delo komisij - Pomanjkljiva organizacija Zborov zavarovancev

V sredo dopoldne je bilo v dvorani OLO Kranj VI. redno zasedanje skupščine Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje. Skupščini sta poleg številnih delegatov prisostvovala tudi podpredsednik OLO Kranj Ivan Bertonec in član republiškega zavoda za socialno zavarovanje tovariš Špicar.

V poročilu, ki ga je podal direktor Zavoda Ivo Majdič, so bile med drugim poudarjene osnovne značilnosti poslovanja Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje v letošnjem prvem polletju, v pri-

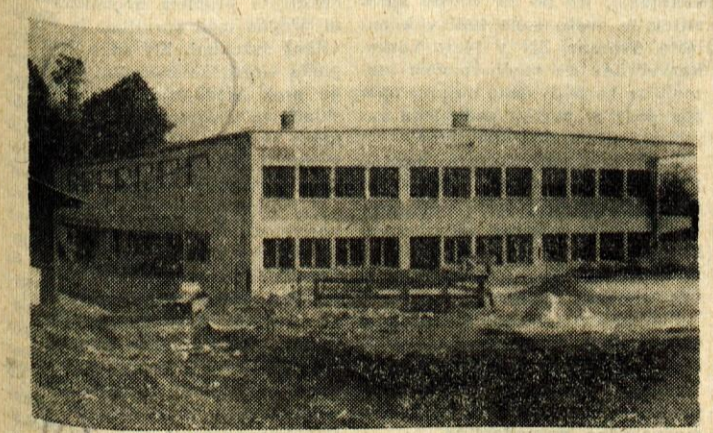
merjavi z istim obdobjem lani. Število aktivnih zavarovancev je doseglo v juniju povprečno 50.036 zavarovancev, medtem ko je bilo lani v juniju povprečno 47.484 zavarovancev, to je 2552 zavarovancev več. Odstotek izostankov z dela zaradi bolezni, nezgod in porodov v I. polletju letos je v primerjavi z lanskim letom za 0,86% višji. Finansiranje socialnega zavarovanja letos poteka dokaj v skladu s predvidenim predračunom dohodkov in izdatkov. Tako so dohodki v prvem polletju nekoliko višji kot je bilo s planom predvideno, izdatki pa ne dosegajo popolnoma po predračunu predvidene vsote.

Pri Okrajni skupščini delujejo tudi komisije in sicer: komisija za zdravstveno problematiko in preventivo, komisija za povezavo s podjetjem in zavarovanci, komisija za higiensko tehnično zaščito, nadalje komisija za organizacijo in finančna vprašanja, ter komisija za invalidska vprašanja.

Predsedniki posameznih komisij so podali poročila, ki je bilo iz njih razvidno, da so komisije delale v prvem polletju uspešno. Skupščina Okrajnega zavoda je za leto 1959 odobrila tudi 3.500.000 din iz sklada za preventivno zdravstveno varstvo, za organizacijo skupnih okrevanj zavarovancev iz podjetij. Taka okrevanja so bila organizirana za zavarovance iz 21 gorenjskih podjetij.

POSREDOVANJE KOVINARJEV STROKOVNEM IZOBRAŽEVANJU

V sredo in četrtek, 16. in 17. septembra, je bilo v Iskri v Kranju posvetovanje o strokovnem izobraževanju delavcev, ki ga je priredil republiški odbor sindikata kovinarjev. Kot gosta sta se ga udeležila tudi članica predsedstva republiškega sindikalnega sveta Tilka Blaha in predstavnik Sveta za šolstvo LRS tovariš Jalen. V sredo so govorili o nalogah sindikalnih organizacij pri strokovnem izobraževanju delavcev, včeraj pa o izobraževanju delavcev v podjetju.

Konec preteklega meseca je bila v Lescah otvoritev področnega skladišča »Žito« Ljubljana, ki velja doslej za največji tovrstni objekt na Gorenjskem. Novi silos ima prostora za 1500 ton žit in mlevskih izdelkov in bo lahko za precej let kril potrebe kranjskega okraja. V skladišču, čeprav še ni dokončno dograjeno, je vskladiščeno že precej vagonov pšenice. Skladišče ni namenjeno le za pšenico, temveč za vse vrste žitaric. Z žitnim semenom bo skladišče zalagalo mlina Zapuže in Globoko, z mlevskimi izdelki pa bo preskrbovalo ves okraj. — Podobno silos kot je v Lescah, je bil dograjen tudi v Logatcu, v gradnji pa je v Novem mestu. Gradnja skladišč za žita je predvidena v Sloveniji še v Kranju, Domžalah, Ljubljani in Mariboru. — Na sliki: skladišče v Lescah; v zgornjem prostoru je žito v semenu, v spodnjih prostorih pa mlevski izdelki

